

El llenguatge

13/VI/1977

M'admiren

Les possibilitats gramaticals del conjunt dels verbs existents són múltiples i variades. Un esquema que agrupés els verbs en apartats segons la identitat o igualtat de tractament sintàctics possibles —cosa que creiem que no s'ha fet mai— resultaria més complex del que potser suposariem. I un dels factors que hi tindrien un paper determinatiu és la natura, personal o impersonal, de la designació representada pel subjecte i els complements d'objecte de cada verb. Comparant, per exemple, dos verbs com estimar i agradar, ens adonem que podem confegir amb ells dues oracions de sentit molt afí, Estima la muntanya i Li agrada la muntanya, però en les quals la mateixa designació personal correspon en la primera al subjecte (sobreetès) i en la segona al complement indirecte o datiu.

Existeixen alguns verbs, que solen expressar sensacions, sentiments, plaer, etc., que admeten, normalment amb un sentit no ben bé igual, més d'un tractament diferent, ja que la designació de la persona que experimenta la sensació, sentiment, etc., pot correspondre al subjecte o a un dels complements. Per exemple, el verb admirar. Quan significa «contemplar amb admiració, sentir admiració» el subjecte designa qui experimenta admiració i el complement directe qui o allò que la causa: El poeta admira la dona, Admiràvem la posta de sol. Però admirar també pot significar «causar admiració o sorpresa, meravellar», i aleshores el subjecte designa qui o allò que causa admiració i el complement directe qui l'experimenta. En aquest cas, cal anar amb compte a usar un verb com admirar amb un subjecte de designació personal (el complement directe ho ha d'ésser per força) perquè, si el context no l'elimina, es produeix una ambigüitat o, més encara, una confusió de sentit. En oracions com Les seves paraules m'admiren o M'admira que ho faci és evident que el subjecte (qui parla) és qui experimenta admiració o sorpresa. Però resulta ambigu de dir M'admiren o Aquella senyora m'admira. Efectivament: qui parla, ¿causa o bé experimenta admiració? Si el context, com hem dit, no destà l'ambigüitat, volent expressar el segon sentit del verb admirar, cal aclarir-lo amb altres solucions i elements: Em causen admiració, Em meravellen, Les sortides d'aquella senyora m'admiren.

Albert Jané